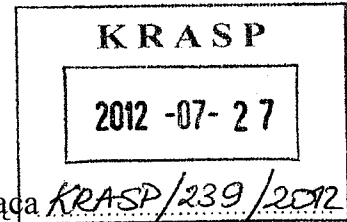

SZEF
KANCELARII SEJMU

GNs-WR-173-206/12

Warszawa, dnia 18 lipca 2012 r.

Przewodnicząca KRASP/239/2012

Konferencji Rektorów

Akademickich Szkół Polskich

Pani prof. dr hab.

Katarzyna Chałasińska-Macukow

Szanowna Pani Przewodnicząca,

Z upoważnienia Marszałka Sejmu, uprzejmie przekazuję - w trybie art. 55 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572) - poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Mariusz Orion Jędrysek), z prośbą o wyrażenie opinii.

Z poważaniem

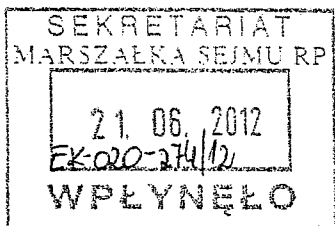

Lech Czapla

dotyczy: EK-020-274/12

Solidarna Polska

Warszawa, dnia 21.06.2012

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upowazniamy Pana posła Mariusza Oriona Jędryska.

USTAWA
Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
z dnia ..... 2012 r.

o zmianie ustawy prawo o szkolnictwie wyższym.

W ustawie prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 lipca 2005 r. (Dz.U. 2005 nr 164 poz. 1365) wprowadza się następujące zmiany:

Art. 1

1) w art. 61 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4.a Nauczyciele akademicy, o których mowa w ust. 4 wybierani są spośród kandydatów będących członkami rad podstawowych jednostek organizacyjnych.”

Art. 2

1) w art. 67 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Członkiem rady podstawowej jednostki organizacyjnej, o którym mowa w pkt. 5 może być wyłącznie pracownik tej jednostki, którego skwantyfikowany dorobek naukowy stanowi co najmniej połowę średniego dorobku naukowego pracowników podstawowej jednostki organizacyjnej.”

2) w art. 67 dodaje się ust. 5b w brzmieniu

„5b. Sposób kwantyfikacji dorobku naukowego, o którym mowa w pkt. 5a, uwzględniającego równoważnie indeks Hirscha, indeks cytowań oraz punktacji za publikacje naukowe, za ostatnie 20 lat poprzedzające rok wyborów władz podstawowej jednostki organizacyjnej, ustala w drodze rozporządzenia minister właściwy do spraw nauki i szkolnictwa wyższego.”

Art. 3

1) Art. 72 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Rektorem uczelni może być tylko członek rady podstawowej jednostki organizacyjnej posiadający co najmniej stopień naukowy doktora. Warunkiem pełnienia funkcji rektora jest zatrudnienie w uczelni jako podstawowym miejscem pracy.”

Art. 4

1) w art. 76 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej i jego zastępcy wybierani są przez radę podstawowej jednostki organizacyjnej spośród członków tej rady.”

Art. 5

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Jakość kształcenia i poziom szkolnictwa wyższego w oczywisty i bezpośredni sposób wpływa na różne aspekty funkcjonowania państwa oraz społeczności ludzkiej. Proponowane w przedłożonym projekcie ustawy zmiany mogą być ważnym etapem modernizacji systemu szkolnictwa wyższego, tak aby polska nauka, a przede wszystkim polscy naukowcy, odegrali znaczącą rolę w budowaniu nowoczesnego społeczeństwa. Bez którego nie może istnieć nowoczesne bogate państwo bogatych i świadomych obywateli. Podobnie, nowoczesne państwo, dla swojego sprawnego funkcjonowania, wymaga prowadzenia badań naukowych stojących na najwyższym poziomie, które będą warunkować wysoki poziom uczelni wyższych a w konsekwencji obecność na rynku pracy absolwentów posiadających szeroką wiedzę w reprezentowanym przez siebie zawodzie czy profesji.

Aby ta sytuacja miała miejsce, uczelnie i jednostki naukowo-badawcze powinny być od zarządzane w zakresie badań naukowych i szeroko pojętej dydaktyki przez osoby o najwyższych kwalifikacjach potwierdzonych osiągnięciami naukowym i mającymi pełną znajomość poziomu nauki na świecie w swojej dziedzinie. Obecnie, w wielu przypadkach jednostki te są zarządzane przez osoby będące bardzo daleko od tego wymogu. Są to osoby z wyboru będące członkami rad podstawowych jednostek organizacyjnych (instytut, wydział) spełniających wymóg posiadania tytułu profesora lub stopnia doktora habilitowanego, ale różnica pomiędzy nimi w osiągnięciach naukowych w skwantyfikowanym ujęciu jest ogromna. Kryteria kwantyfikacji osiągnięć naukowych są ogólnie przyjęte na świecie i od wielu lat w sposób ugruntowany stosowane przez ministra właściwego do spraw nauki i szkolnictwa wyższego. W świetle tych kryteriów wyraźnie widać, że spora część pracowników nauki przez dziesięciolecia nie ma istotnych osiągnięć naukowych i faktycznie nie nawiązują do trendów naukowych na świecie. Są oni jednak członkami rad i mają bierne prawo wyborcze upoważniające ich to tego aby piastować najważniejsze stanowiska na uczelniach i jednostkach naukowo-badawczych. Decyzje rad oraz wyłonionych z nich władz np. dyrektorów, czy dziekanów, są kluczowe dla poziomu naukowego tych jednostek, które łącznie składają się na poziom szkolnictwa wyższego w Polsce a więc i poziom absolwentów trafiających na rynek pracy.

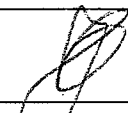
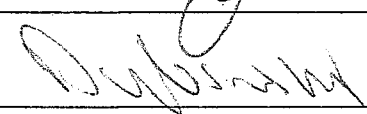
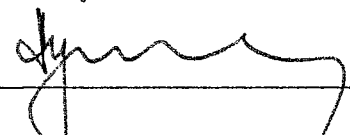

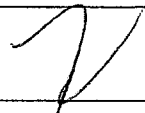
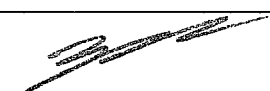
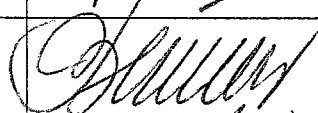
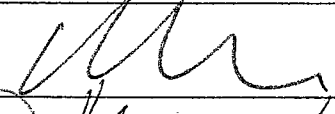
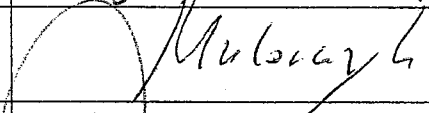
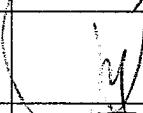
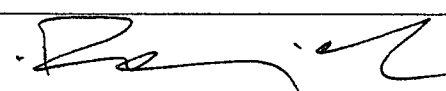
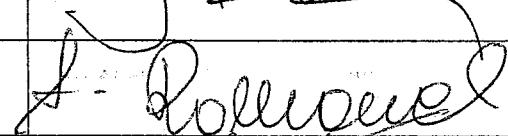
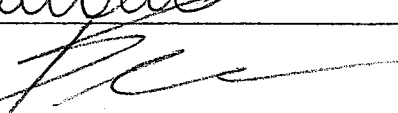

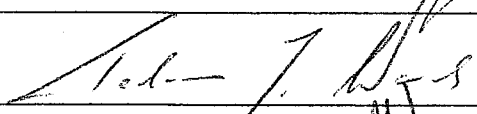

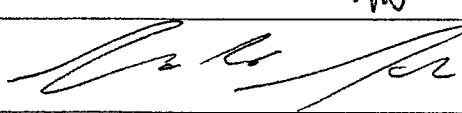

Od jakości świadczonych usług i wykonywanej pracy zależy przecież działanie wszystkich instytucji i organizacji państwa. Ludzie pełniący ważne funkcje, zasiadający w organach władzy, czy wreszcie wykonujący każdy rodzaj pracy społecznie użytecznej, powinni być wysokiej klasy fachowcami w swojej dziedzinie. Niewątpliwym życzeniem obywateli jest to np. aby być leczonym przez najlepszego, najlepiej wykształconego lekarza, czy korzystać z usług specjalisty dysponującego wymaganymi od niego umiejętnościami. Zatem od niemal każdej osoby wymaga się tego, aby wykazała się ona odpowiednią wiedzą i umiejętnościami. Stan taki oczywiście jest pożądanym i ma pozytywny wpływ na funkcjonowanie wielu instytucji i organizacji państwa. Niestety, sytuacja w której na ważnych i istotnych stanowiskach zasiadają jedynie osoby najlepsze, najbardziej do tego kompetentne, jest w Polsce nie jest normą. Zbyt często w polskiej nauce mamy do czynienia z sytuacjami, w których promuje się osoby przeciętne, nie dając szansy rozwoju innym, często zdolniejszym pracownikom naukowym. Dlatego też sytuacja ta wymaga podjęcia

zdecydowanych działań mających na celu zmianę obowiązującego prawa, tak aby dać szansę rozwoju naukowego osobom, które wykazują się dużą efektywnością w pracy naukowej. Nie może być tak, iż promowane są osoby, mające ubogi dorobek naukowy a posiadające jedynie wysoką skuteczność w zdobywaniu funduszy unijnych przeznaczonych na funkcjonowanie uczelni. Z kolei pracownicy oddający się pracy stricte naukowej, prowadzący szeroko zakrojone badania i publikujący ich wyniki oraz rezultaty, nie mają realnego wpływu na funkcjonowanie jednostki naukowej. Sytuacja ta wymaga zmiany. Dlatego proponujemy zmiany w sposobie funkcjonowania organów uczelni, które to w sposób bezpośredni wyznaczają jej kierunki rozwoju, decydują o dysponowaniu funduszami przeznaczonymi na badania naukowe i szkolnictwo wyższe, tym samym decydując o przyszłości i rozwoju polskiej nauki. Obecnie mamy do czynienia z sytuacją kiedy na stanowiska rektorów, dziekanów wydziałów itp. wybierane są osoby bez nawiązania do kryterium posiadanego dorobku naukowego czy efektywności badań naukowych. W tej sytuacji kierownicze stanowiska w jednostkach naukowych obejmowane są czasem przez te same grupy osób osoby, co jak pokazuje praktyka, wyklucza możliwość wprowadzania gruntownych reform w polskiej nauce.

Proponuje się zatem, aby osoby piastujące w uczelniach wyższych tak istotne funkcje, wybierane były z grupy 50 % osób które stanowią wartość z punktu widzenia jakości dorobku naukowego. Środkiem do osiągnięcia tego celu będzie zatem dokonywanie ocen kandydatur m.in. na podstawie indeksu h (Hirscha), który to w sposób nie pozostawiający niejasności, określa wagę i znaczenie wszystkich prac naukowych autora w wieloleciu. Istnieją także inne rzetelne i klarowne kryteria oceny pracownika naukowego (indeks cytowań oraz punktacji za publikacje naukowe) a każde z nich ma swoje wady o zalety. Stąd, w przedłożonym projekcie ustawy proponuje się rozwiązanie uwzględniające równoważnie indeks Hirscha, indeks cytowań oraz punktacji za publikacje naukowe, za ostatecznie 20 lat poprzedzające rok wyborów władz podstawowej jednostki organizacyjnej, ustala w drodze rozporządzenia minister właściwy do spraw nauki i szkolnictwa wyższego. Wynikiem tak przeprowadzonych zmian będzie znaczny wzrost jakości kadr szkół wyższych i wprowadzenie polityki wewnętrznej jednostek naukowych na trend wznoszący, co w oczywisty sposób przełoży się na jakość kształcenia młodego pokolenia. Należy dążyć do sytuacji w której realną władzę w uczelniach wyższych będą miały osoby wykazujące się dużą efektywnością pracy naukowej. Niniejszy projekt ustawy powinien stanowić materiał do debaty i może ulegać modyfikacji - ważne aby w trakcie zmian nie utracił on swojego głównego przesłania i motywów.

Lista posłów Klubu Parlamentarnego *Solidarna Polska*

Popierają projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym.

Lp.	Nazwisko i Imię	Podpis
1.	Bogucki Jacek	
2.	Dąbrowski Andrzej	
3.	Dera Andrzej	
4.	Dorn Ludwik	
5.	Golba Mieczysław	
6.	Jaki Patryk	
7.	Jędrysek Mariusz Orion	
8.	Kempa Beata	
9.	Kownacki Bartosz	
10.	Mularczyk Arkadiusz	
11.	Rębek Jerzy	
12.	Rojek Józef	
13.	Romanek Andrzej	
14.	Siarka Edward	
15.	Szeliga Piotr	
16.	Woźniak Tadeusz	
17.	Wróbel Marzena Dorota	
18.	Ziobro Jan	
19.	Ziobro Kazimierz	
20.	Żaczek Jarosław	

21. Tomasz Gdosiński

